

Resultatblad 2022-06-29

Fördjupad artinventering av groddjur och fåglar på fastigheten Näs 1:302, Stenungsunds kommun

Bakgrund

Svensk Naturförvaltning AB utförde på uppdrag av Stenungsunds kommun en naturvärdesinventering av fastigheten Näs 1:302 i december 2021. (Svensk Naturförvaltning AB, 2021). Inventeringen har kompletterats med fördjupade artinventeringar av groddjur och fåglar under 2022 vilka redovisas i detta resultatblad.

Fördjupad artinventering av groddjur

Vattenmiljöer

Inom inventeringsområdet identifierades en vattenmiljö, objekt 1, som bedömdes för sin förmåga att fungera som lek miljö för groddjur (figur 1).

Figur 1: Flygfoto över området där inventerade objekt (vattenmiljöer) anges med Objekt-nr och är markerade med blå färg.

Vattenmiljön, objekt 1, utgörs av ett dike utefter en mindre väg. Diket utgör naturvärdesobjekt 4 i NVU:n och beskrivs med följande text i rapporten.

”På den norra sidan av vägen som skär jordbruksmarken centralt i inventeringsområdet rinner ett dike, naturvärdesobjekt 4, med visst naturvärde. I den östra delen är diket som djupast och bredast och vid inventeringstillfället stod ett par decimeter vatten i diket. Diket är främst öppet men i den östra delen växer en björk och här finns även ett buskage av salix. Bladvass dominerar i fältskiktet där det även växer bland andra rörflen, hundäxing, älggräs och veketåg. Rinnande vattendrag med

permanent vattenföring utan allt för hög antropogen påverkan har alltid ett värde för den biologiska mångfalden i ett område. Diket kan eventuellt ha ett värde som leklokal för groddjur.” (Svensk Naturförvaltning AB, 2021).

Ytterligare ett dike registrerades vid naturvärdesinventeringen i den sydöstra delen av området men det är grunt och var uttorkat under våren 2022.

Inventeringsmetod

Två besök nattetid genomfördes. Tidpunkten för besöken valdes så att lek av vanlig padda, vanlig groda och åkergroda kunde konstateras. Den här bedömningen baserades på väderförhållande och lek från redan kända lokaler, så kallade referenslokaler. Vattenmiljöerna bedömdes inte kunna hysa salamandrar varför senare besök under våren uteslöts. Fältbesöken ägde rum den 27 mars och 14 april och utfördes av Emma Lind. Vid inventeringen användes en stark pannlampa med strålkastarfunktion, handdator med inbyggd GPS och anteckningsblock.

Under inventeringen räknades antal observerade *vuxna* individer av följande arter:

- Större vattensalamander
- Mindre vattensalamander
- Vanlig groda
- Åkergroda
- Vanlig padda
- Övriga groddjur

Observationer av individer bestämdes till art så långt det gick. Om en individ av sorten brunroda (här sannolikt vanlig groda eller åkergroda) inte gick att artbestämma kategoriserades den som brunroda. Stjärtlösa groddjur utan artidentifikation kategoriserades som groda ospecificerat och salamandrar som salamander ospecificerat.

Då grodor har yttre befruktning omfamnar hanen honan vid parning, ett sådant par kallas för amplexuspar. Grodor lägger sin rom i klumpar medan paddorna lägger sin i strängar. Antal amplexuspar, spelande hannar och romsamlingar/-strängar för varje art räknades också. Om en romsamling eller yngel inte gick att artbestämma klassades de som brunroda.

Resultat

Förstudier

Strax sydöst om inventeringsområdet har en observation av vanlig groda (*Rana temporaria*) registrerad i Artportalen. Noteringen är från den 15 juli 2015 och avser tre årsungar (SLU Artportalen, 2022).

Artförekomst och lekvatten

Inga groddjur identifierades under den fördjupade groddjursinventeringen och diket utgjorde inte lekvatten under 2022.

Diskussion

Stora delar av diket innehöll bara mycket lite vatten under stora delar av våren som var förhållandevis torr. Diket utgjorde inte lekvatten under 2022 och diket bedöms inte ha något större värde för eventuella groddjur i området.

Fördjupad artinventering av fåglar

Inventeringsmetod

Inventeringen utfördes som häckfågeltaxering med två besök, i princip enligt metoden linjetaxering (Naturvårdsverket, 2016). Metoden innebär att man går i lugnt tempo utmed räta linjer, så kallade transekter, genom området och noterar alla fåglar man hör och ser. Då inventeringsområdet är litet har en slinga digitaliserats i området vilken följdes under inventeringen (figur 2). Förutom vandringen av själva slingan spenderades också tid inom området för att spana och lyssna efter fåglar. Inventeringsdagar valdes utifrån väderförhållanden så att fåglarna skulle vara aktiva och antalet observationer optimeras. Alla observationer av fågelarter observerade under den fördjupade artinventeringen har vid sidan av redovisning i denna rapport rapporterats till Artportalen. Fältbesöken ägde rum den 12 och 28 maj och utfördes av Emma Lind. Vid inventeringen användes en handkikare av modell Nikon monarch 10x42 och handdator med inbyggd GPS.

Figur 2: Flygfoto över området med inventeringsområdet markerat med rött och fågelslingan som användes vid fågelinventeringen markerad med gult.

Resultat

Förstudier

Från närområdet finns 102 fågelarter registrerade i Artportalen (bilaga II). De flesta av arterna är noterade på lokalerna Ödsmålskryssset och Ödsmåls kyrka. 26 av arterna är klassade i någon av kategorierna nära hotad (NT) till starkt hotad (EN) i 2020 års upplaga av rödlistan.

Observationer

Under den fördjupade artinventeringen av fåglar, dvs under linjetaxeringen, noterades 17 fågelarter. Utöver dessa observerades även gråkråka och nötväcka under fältbesöken för den grundläggande naturvärdesinventeringen (NVU) (Tabell 4). Förteckning över de observerade arterna med deras skyddsklass redovisas i bilaga I

Tabell 1: Fågelarter som observerats i samband med den fördjupade artinventeringen av fåglar som kompletterar NVU:n för Näs.

Artnamn	Vetenskapligt namn	Omgång 1	Omgång 2	NVU	Rödlistan 2020
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	1			NT
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>	1	1	1	
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	1			
Gråkråka	<i>Corvus corone cornix</i>			1	NT
Kaja	<i>Corvus monedula</i>	1	1		
Koltrast	<i>Turdus merula</i>	1			
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	1			
Nötväcka	<i>Sitta europaea</i>			1	
Pilfink	<i>Passer montanus</i>	1			
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	1			
Skata	<i>Pica pica</i>	1	1		
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>	1			
Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>		1		
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	1			NT
Sånglärka	<i>Alauda arvensis</i>	1	1		
Sädesärta	<i>Motacilla alba</i>	1			
Talgoxe	<i>Parus major</i>	1		1	
Trädpiplärka	<i>Anthus trivialis</i>	1			
Törnsångare	<i>Curruca communis</i>	1	1		

Diskussion

Tre av arterna är rödlistade: björktrast, gråkråka och svartvit flugsnappare. Flera av arterna är så kallade skogsfåglar och förekommer i den angränsade lövskogen. Björktrast, sädesärta, skata och koltrast observerades födosökandes inom inventeringsområdet. Törnsångare häckar i buskagen i den norra gränsen till inventeringsområdet och sånglärka noterades sjungandes över gräsmarken i den södra delen av inventeringsområdet.

Referenser

Naturvårdsverket. 2016. Fåglar: Linjetaxering samt kombinerad punkt- och linjetaxering Version 1:0, 2016-03-21.

Svensk Naturförvaltning AB. 2021. Naturvärdesutlåtande för fastigheterna Näs 1:302 och Näs 1:141, Stenungsunds kommun

Digitala källor

SLU, Artdatabanken, <https://www.artdatabanken.se/>

SLU, Artportalen, <https://www.artportalen.se/>

Svensk Naturförvaltning AB
Flöjelbergsgatan 8B
431 37 Mölndal
Telefon: 031-22 30 45
E-post: info@naturforvaltning.se
www.naturforvaltning.se

BILAGA I. Observerade fåglar och deras skyddsklasser

Artnamn	Vetenskapligt namn	Omgång 1	Omgång 2	NVU	Rödlistan 2020	Bern II	Bern III	Bonn II	Fågeldirektivet B. II
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	1			NT		1	1	1
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>	1	1	1		1			
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	1					1		
Gråkråka	<i>Corvus corone cornix</i>			1	NT				1
Kaja	<i>Corvus monedula</i>	1	1						1
Koltrast	<i>Turdus merula</i>	1					1	1	1
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	1				1		1	
Nötväcka	<i>Sitta europaea</i>			1		1			
Pilfink	<i>Passer montanus</i>	1					1		
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	1							1
Skata	<i>Pica pica</i>	1	1						1
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>	1				1			
Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>		1			1		1	
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	1			NT	1		1	
Sånglärka	<i>Alauda arvensis</i>	1	1				1		1
Sädesärla	<i>Motacilla alba</i>	1				1			
Talgoxe	<i>Parus major</i>	1		1		1			
Trädpiplärka	<i>Anthus trivialis</i>	1				1			
Törnsångare	<i>Curruca communis</i>	1	1			1		1	

BILAGA II. Fåglar som registrerats i Artportalen från inventeringsområdet eller dess direkta närområde.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Rödlistad 2020
Bergfink	<i>Fringilla montifringilla</i>	
Bivråk	<i>Pernis apivorus</i>	
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	NT
Blå kärrhök	<i>Circus cyaneus</i>	NT
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>	
Bläsgås	<i>Anser albifrons</i>	
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	
Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	
Brushane	<i>Calidris pugnax</i>	VU
Dubbeltrast	<i>Turdus viscivorus</i>	
Dvärgbeckasin	<i>Lymnocyptes minimus</i>	
Ejder	<i>Somateria mollissima</i>	EN
Enkelbeckasin	<i>Gallinago gallinago</i>	
Entita	<i>Poecile palustris</i>	NT
Fasan	<i>Phasianus colchicus</i>	
Fiskmå	<i>Larus canus</i>	NT
Fjällvråk	<i>Buteo lagopus</i>	NT
Forsärla	<i>Motacilla cinerea</i>	
Gransångare	<i>Phylloscopus collybita</i>	
Grå flugsnappare	<i>Muscicapa striata</i>	
Grågås	<i>Anser anser</i>	
Gråhäger	<i>Ardea cinerea</i>	
Gråsiska	<i>Acanthis flammea</i>	
Gråsparv	<i>Passer domesticus</i>	
Gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	VU
Gräsand	<i>Anas platyrhynchos</i>	
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	EN
Gröngöling	<i>Picus viridis</i>	
Grönsiska	<i>Spinus spinus</i>	
Gulsparv	<i>Emberiza citrinella</i>	NT
Gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>	
Havstrut	<i>Larus marinus</i>	VU
Hökuggla	<i>Surnia ulula</i>	
Jorduggla	<i>Asio flammeus</i>	
Järpe	<i>Tetrastes bonasia</i>	NT
Kaja	<i>Corvus monedula</i>	
Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>	
Kattuggla	<i>Strix aluco</i>	
Knipa	<i>Bucephala clangula</i>	
Koltrast	<i>Turdus merula</i>	
Kornknarr	<i>Crex crex</i>	NT

Korp	<i>Corvus corax</i>	
Kråka	<i>Corvus corone</i>	NT
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	
Kärrsångare	<i>Acrocephalus palustris</i>	
Ladusvala	<i>Hirundo rustica</i>	
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	
Mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	NT
Nordlig gulärta	<i>Motacilla flava thunbergi</i>	
Nötskrika	<i>Garrulus glandarius</i>	
Nötväcka	<i>Sitta europaea</i>	
Ormvråk	<i>Buteo buteo</i>	
Pilfink	<i>Passer montanus</i>	
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	
Råka	<i>Corvus frugilegus</i>	
Röd glada	<i>Milvus milvus</i>	
Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>	
Rödstjärt	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	NT
Salskrake	<i>Mergellus albellus</i>	
Sidensvans	<i>Bombycilla garrulus</i>	
Sillgrissla	<i>Uria aalge</i>	
Silltrut	<i>Larus fuscus</i>	
Sjörre	<i>Melanitta nigra</i>	
Skata	<i>Pica pica</i>	
Skogsduva	<i>Columba oenas</i>	
Skrattmå	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	NT
Skäggdopping	<i>Podiceps cristatus</i>	
Småskrake	<i>Mergus serrator</i>	
Sparvhök	<i>Accipiter nisus</i>	
Spetsbergsgås	<i>Anser brachyrhynchus</i>	
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU
Steglits	<i>Carduelis carduelis</i>	
Stenfalk	<i>Falco columbarius</i>	NT
Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>	
Storlom	<i>Gavia arctica</i>	
Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	
Storskrake	<i>Mergus merganser</i>	
Storspov	<i>Numenius arquata</i>	EN
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>	
Svart stork	<i>Ciconia nigra</i>	RE
Sånglärka	<i>Alauda arvensis</i>	
Sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>	
Sädesärta	<i>Motacilla alba</i>	
Sävsparv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	NT
Talgoxe	<i>Parus major</i>	
Tallbit	<i>Pinicola enucleator</i>	VU

Taltrast	<i>Turdus philomelos</i>	
Tamduva	<i>Columba livia forma domestica</i>	
Tofsvipa	<i>Vanellus vanellus</i>	VU
Tordmule	<i>Alca torda</i>	
Tornfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	
Tretåig mås	<i>Rissa tridactyla</i>	EN
Trädgårdssångare	<i>Sylvia borin</i>	
Trädskrypare	<i>Certhia familiaris</i>	
Turkduva	<i>Streptopelia decaocto</i>	
Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	
Varfågel	<i>Lanius excubitor</i>	
Vigg	<i>Aythya fuligula</i>	
Vit stork	<i>Ciconia ciconia</i>	EN
Vitkindad gås	<i>Branta leucopsis</i>	
Ängspiplärka	<i>Anthus pratensis</i>	